

בית

מרן

ערש"ק
ה' אייר תשע"ט
פרשת אמור
מספר: 100 (תוספת מ"ד)
חברת הולכת מודאי - חיפה

עלון מס' 209

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

הרב המקדים: הרב"ג רבי זבדיה כהן שליט"א
ראב"ד תל - אביב

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הוה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף** שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

נערך ע"י: הרב"ג רבי יצחק לוי שליט"א
רבה הראשי של העיר נשר | חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	רבינו תם
ירושלים	19:10	20:02	20:55
תל אביב	19:08	20:00	20:52
חיפה	19:11	20:02	20:55
באר שבע	19:08	20:00	20:52

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע
זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
יפה בת פיבי
בריאות איננה וכל הישועות

הכל הישועות שונות עלון "יפה בת פיבי" מוקדש לבריאות ולחיים טובים או להפחית את הסיכונים
חייגו: *5290

להצטרפות
לסיום הזוהר העולמי
חייגו *5293
שלוחה *3

פרטים בגב העלון

- תוכן העניינים:**
- עמ' 1-4** **השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
 - עמ' 5** **פרשת אמור**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
 - עמ' 5** **לאורם נלך**
המקובל הצדיק חכם מנחם מנשה זצוק"ל
 - עמ' 6** **מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
 - עמ' 6** **הלכות לשון הרע**
הרב אברהם דניאל שליט"א
 - עמ' 7** **לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
 - עמ' 7** **אתגרים בחינוך**
הרב אברהם ברזילאי שליט"א
 - עמ' 7** **בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

הלכות ספירת העומר

חשיבות תרומת מח עצם להצלת חיים. אם יש לאדם להכניס עצמו לספק סכנה כדי להציל את חברו מסכנה ודאית, ודין תרומת אברים. ספירת העומר ללא הבנה. ספירת העומר למסופק כמה היום לעומר. ספירת הקהל אחרי ספירת השליח צבור

את הירושלמי הזה, ומשמע שלא תפסו להלכה כדברי הירושלמי, ולפי זה אין לאדם להכניס עצמו לספק סכנה כדי להציל את חברו מודאי סכנה, חייך קודמים.

תרומת מח עצם

א. אני מצטרף לדברי הרב חנניה צ'ולק מנכ"ל ארגון "עזר מציון", שמצוה לתרום מח עצם עבור הילד החולה, שיש בוה מצוה רבה של הצלת נפש מישראל. ולכן כל מי שהוא ממוצא טורקי, או עירקי, או ארמני, או גיאורגי, או אורבייג'ני, שיפנה למוקד של "עזר מציון". אני ביררתי שאין שום סכנה בתרומה זו, הבדיקה הראשונה היא בדיקת רוק בלבד, ולאחר מכן אם מוצאים התאמה עושים תרומת דם, ולאחר שישתה שתי כוסות מים הדם יחזור לו. זה חשוב מאוד, כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא (סנהדרין לו.).

להיכנס בספק סכנה כדי להציל מסכנה ודאית

ב. הפוסקים דנים כאשר יש ספק סכנה למציל, האם על האדם להכניס עצמו בספק סכנה כדי להציל את חברו מודאי סכנה. מרן הבית יוסף בחושן משפט (סימן תכו) מביא מה שכתבו הגהות מיימוניות (ד"ק פ"א מהלכות רוצח הי"ד) בשם הירושלמי, שאדם חייב להכניס עצמו בספק סכנה כדי להציל את חברו מודאי סכנה. הירושלמי הזה הוא במסכת תרומות (סוף פרק ח), שם מובא מעשה ברבי אמי שתפסו אותו ליסטים, נודע הדבר לחכמים, אמר רבי יונתן יכרך המת בסדינו, אין לנו אפשרות להצילו מהם. אמר ריש לקיש או אני הורג או נהרג, והלך להציל אותו, ריש לקיש היה בעברו ראש השודדים, כשראו אותו החוטפים פחדו וברחו, וכך ניצל רבי אמי. רואים מכאן שריש לקיש הכניס עצמו בספק סכנה כדי להציל את רבי אמי מודאי סכנה. אלא שמרן בשלחן ערוך לא הביא דין זה, וכתב בספר מאירת עינים (סק"פ) שטעם הדבר הוא, לפי שמרן ראה שהר"ף הרמב"ם הרא"ש והטור השמיטו

1 לפני למעלה מחמשים שנה מרן זצ"ל (בשו"ת יביע אומר ח"ג חיו"ד סי' כ, כא) דן לגבי השתלת קרנית, שם מדובר שלוקחים קרנית - זה השחור שבעין - של מת ומשתלים אותה בעין של אדם שאינו רואה, ואז הוא רואה. סומא חשוב כמה (נדרי"ם סד); אבל היום שהמציאו את הפנטז הזה, הוא יכול לראות על ידי השתלת קרנית. המרדכי (מגילה סימן תשצח) - לפני כשבע מאות שנה - שואל, איך סומא מוציא את בני ביתו בקידוש אם הוא לא חייב כמותם, ומתיר, כיון שהוא ראוי לבוא לידי חיוב, אם יבוא רופא גדול ורפא אותו, לכן הוא נחשב שראוי להתחייב במצוות, כי "כל הראוי לביולה אין בילה מעכבת בו" (קידושין כה). והאחרונים המה ראו כן תמוה, כיצד יתכן שסומא יראה? [וע"ע בגיטין כג ע"א "סומא ונתפתח"]. והנה בדרורנו גילו שאפשר לרפא סומא על ידי השתלת קרנית. הקרנית עולה ולפעמים היא נשברת, ואז אדם לא רואה טוב, לוקחים קרנית ממת ומעבירים אותה לאדם חי וכך הוא רואה כבראשונה. שם ביביע אומר (סימן כ) הביא בשם חכם בן ציון אבא שאול זצ"ל, שאסור לקחת קרנית ממת ישראל אלא רק ממת גוי. אבל מרן זצ"ל שם (סימן כא) חלק על זה, איך ילמדו תורה בעין של גוי. והתיר אפילו בקרנית של מת ישראל. בענין תרומת אברים באופן כללי, היה על זה דיון במועצת הרבנות הראשית, ולמעשה לא היתה הכרעה בוה, כי קשה לנו להכריע מה קובע את המוות, אם מוות מוחי, או מוות לבבי, ולכן שב ואל תעשה עדיף, ואין לקחת ממת יהודי אברים כמו לב וכדומה. אבל לענין קרנית, כבר הכריע ביביע אומר הנ"ל להתייר.

מבקשים להתפלל לרפואת: אברהם בן רבקה אומיון ולרפואת: רפאל יורם בן שושנה

ספירה ללא הבנה אינה בגדר ספירה

1. בספר דבר אברהם (ח"א סי' לו) מיישב את דברי המגן אברהם, שבכל המצוות התלויות באמירה - כמו קריאת שמע וברכת המזון - המצוה היא "לומר", וכיון שאמר יצא ידי חובה גם כשלא הבין, וכן בקריאת מגילה, המצוה היא לשמוע ולכוין לצאת ידי חובה, והעיקר שיבין את הענין בכללות, ולכן למרות שאנחנו לא מבינים מה הכוונה "האחשתרנים בני הרמכים" יוצאים ידי חובה, אבל בספירת העומר המצוה היא "לספור", ואם סופר ומבין, אפילו שסופר בלשון אחרת יוצא ידי חובה, כי "ספר", אבל כשסופר ולא מבין הוא לא "ספר", ואין זה סותר למה שנפסק בשלחן ערוך (סימן קצג סעיף א) שיכול לברך ברכת המזון גם כשלא מבין.

ספירת ספק

2. לפי דברי הדבר אברהם הנ"ל, המסופק כמה היום לעומר, שלשים ושבעה או שלשים ושמונה, ואין לו אפשרות לברר¹, לא יוכל לספור "היום שבעה ושלשים או שמונה ושלשים", כי לא נחשב ספירה. דוגמא לדבר, אדם שלוקח מחבירו הלואה של חמשת אלפים דולר, וסופר את השטרות, כל שטר מאה דולר, פתאום באמצע התבלבל: הגעתי לשמונה מאות או לתשע מאות, זה לא נקרא ספירה, רק ספירה ודאית שמה ספירה. ספירתי פעם שמעתי שבחז"ל יש שטרות של אלף דולר, אולי רק לספרא יש את זה... וכי אם יתחיל לספור ויתבלבל זו ספירה?! זה הבדל של אלף דולר!

ספירת העומר של גליות

3. הרז"ה (סוף פסחים) הקשה, בחוץ לארץ עושים יום טוב שני של גליות, כגון בפסח עושים פעמיים ליל הסדר, ומתפללים גם בחג השני תפילות של יום טוב, ומקדשים כמו ביום טוב ראשון, ואם כן מדוע במוצאי יום טוב שני של פסח הם לא סופרים בספירת העומר "היום יום אחד או שני ימים לעומר"? אולם לפי מה שאמרנו עכשיו אתי שפיר, כי ספירת ספק לא נחשבת ספירה.

ספק מעשר בהמה

4. לפי זה אפשר ליישב גם את קושיית התוספות (במסכת בבא מציעא ו: ד"ה קפ"ז), בגמרא שם מבואר בדין מעשר בהמה, שאם יש לאדם מאה כבשים, מעביר כבש כבש דרך שער צר וכשמגיע העשירי הוא מסמן אותו ואומר עשירי יהיה קודש, ואם קפץ אחד מן המנויים, היה כבש אחד שובב ולאחר שמנה אותו, קפץ וחזר לתוך אותם שלא נמנו, ואינו יודע לזהות את הכבש - כולם נראים אותו דבר ולא כמו בני אדם שפרצופיהם שונים - כל התערובת פטורה ממעשר, "עשירי" ודאי אמר רחמנא ולא עשירי ספק. בזכות אותו כבש שובב הוא הרוויח... והקשו התוספות: תימה, דלכבש ברובא - שאותו כבש יתבטל ברוב הכבשים? הרי התורה אמרה "אחרי רבים להטות", מה תאמר שבעלי חיים חשובים כדין דבר שבמניין

4 המגן אברהם היה מגדולי האחרונים, לפני למעלה משלוש מאות שנה, חכם בן ציון אבא שאול היה מחשיב אותו כגדול האחרונים, ולדעתו יש לפסוק תמיד כדעת המגן אברהם. אמנם לדעת מרן זצ"ל לא בכל דבר צריך לפסוק כהמגן אברהם, אבל ודאי שהיה מגדולי האחרונים ויש ליישב את דבריו.

5 היום לכל אחד יש פלאפון ונהיה מזה ביטול תורה, פעם רק לעשירים היה טלפון גדול... על כל פנים אדם יכול להתקשר לחבירו ולשאלו אותו כמה היה אתמול לעומר, או שכותב לו בטלפון, כשר כמונו, או שולח לו באימיל וכך ידע לספור.

אם כתב לחבירו "היום כן וכך לעומר", ובאותו יום שכח לספור בפה כדון, האם יכול להמשיך לספור בברכה? הספרדים סופרים ביום כדי שמי שלא ספר בלילה יספור לפחות ביום ויכול להמשיך לספור בברכה, והיום גם אצל האשכנזים נוהגים לספור גם ביום. אבל מי שלא ספר גם ביום לא יכול להמשיך לספור בברכה, מה שאין כן אותו אחד שכתב לחבירו "היום כן וכך לעומר", יכול להמשיך לספור בברכה משום ספק ספיקא, שמה כל יום מצוה בפני עצמה היא, ושמה ספירה בכתב שמה ספירה. וגם אם כתב בפלאפון לא כשר, אמנם עשה שלא כדון שהשתמש בטלפון לא כשר, אבל יצא ידי חובה.

6 באופן שאין בעיה של ריבית, שהרי יש חשש ששער הדולר יעלה, אבל אם יש ללווה דולר או יותר, יכול לקחת הלואה בדולרים ולפרוע כפי השער היציב, וכמו שכתבו האחרונים.

נודף, לפתע ראה רב אשי את מר זוטרא שפניו חווור והוא 'מצטמק ורע לו', כי ריח המאכלים עלה באפו, וחשש רב אשי לחייו של מר זוטרא, מיד טבל רב אשי את ידו בתבשיל של המלך והניח בפיו של מר זוטרא ובזה הציל את מר זוטרא. באו השוטרים של המלך ותפסו את רב אשי ורצו להרוג אותו, הרי אתה הפסדת את סעודת המלך, כי המלך לא יאכל אחרי שטבלת את האצבע שלך באוכל שלו. אמר להם רב אשי: ראיתי שהבשר שיש במגש הוא של חזיר מצורע, ואני הצלת את המלך שלא יאכל דבר כזה שעלול לסכן אותו, נעשה נס ופרחה צרעת בבשר. נמצא שרב אשי הכניס עצמו בספק סכנה כדי להציל את מר זוטרא מודאי סכנה, שהרי לא ידע שיהיה לו נס. אבל ביביע אומר הנ"ל מסביר שאין להביא ראיה מהאמוראים, כי היו מלומדים בניסים ואצלם הנס הוא כמו טבע, וכמו שאמרו כיצא בזה במסכת תענית (כה) על אשתו של רבי חנינא בן דוסא, שהיתה מלומדת בניסים. וכן אמרו שם על בתו של רבי חנינא בן דוסא, שפעם אחת היתה עצובה בערב שבת מפני שטעתה והדליקה נרות שבת בחומוץ במקום בשמן, והרגיע אותה רבי חנינא בן דוסא ואמר לה: מי שאמר לשמן וידלוק הוא יאמר לחומוץ וידלוק. וכך היה, שהגהר היה דולק והולך כל היום כולו, עד שהביאו ממנו אור להבדלה. ולכאורה אין רבי חנינא בן דוסא הרגיע אותה, והלא סוף ברכה לכתלה, כי בשעה שהדליקה היה זה חומוץ והדלקה עושה מצוה, ומה איכפת לי שאחר כך נעשה נס והחומוץ דלק? אלא ודאי מפני שרבי חנינא מלומד בניסים, אצלו החומוץ הוא דולק כמו שמן [א.ה. ע' בחזון עובדיה שבת א' (עמ' ריב), ובמאור ישראל דרושים (עמ' קה). ודו"ק]. הפוסקים דנים בנושא זה באריכות, וגם בשו"ת מנחת יצחק (ח"ו סימן ק) דן בזה.

הצלה מטביעה

7. העובר על יד חוף הים - לא מדובר בים מעורב שאסור מהדין ללכת שם ומה יש לו לחפש שם - ורואה שיש מישהו שעומד לטבוע, חייב לקפוץ למים להציל אותו, אפילו שאולי יש קצת סכנה למציל, שהרי הטובע בסכנה ודאית. ואם אינו יודע לשחות יקרא לאחרים שיבואו להציל אותו, ואפילו ישלם מכיסו כדי שיצילו אותו. אבל כפי האמורה בבדיקה שאנחנו מדברים עליה אין שום חשש סכנה, ולכן אני מברך את הרב חנניה צ'ולק על כל מה שהוא עושה.

סופר ולא מבין

8. המגן אברהם (סימן תפט ס"ב ק) חידש, שהסופר את העומר צריך להבין מה שמוציא מפיו. כלומר אם הוא צרפתי או אמריקאי ולא מבין לשון הקודש, וחוזר אחרי השליח צבור כמו תנאי "היום חמשה עשה יום לעומר", לא יצא ידי חובה. הגאון רבי יצחק טייב בערך השלחן (ר"ס תפט) והיעב"ץ (בשו"ת שאילת יעב"ץ סי' קלט) הקשו על המגן אברהם, ממה ששינונו במסכת סוטה (זב): ואלו נאמרים בכל לשון, פרשת סוטה, ווידי מעשר, קריאת שמע ותפלה, וברכת המזון וכו'. והקשו התוספות (ד"ה ק"ש ותפלה), מדוע לא הזכירו גם קידוש וברכות? ואם תאמר מפני שהזכירו רק מצוות מהתורה ולא מדרבנן, והלא תפלה היא מדרבנן והזכרה במשנה. ותיצו, שקידוש ושאר המצוות אם אומר אותם בלשון הקודש יצא אפילו שאינו מבין, אבל בשאר לשונות דוקא שהבין. ומבואר מכאן שהאומר בלשון הקודש אפילו לא הבין כלום, יצא². ואם כן מדוע חמיר המגן אברהם שלא יצא ידי חובה כשסופר אם לא מבין, והרי הוא סופר בלשון הקודש?

2 בגמרא (יומא פב.) כתוב על מעוברת שהריחה מאכל ביום הכפורים, או שהריחה מאכל של איסור, שנותנים לה לטעום כדי שלא תסתכן. חכמים דיברו בהווה, שזה מצוי יותר אצל מעוברת, אבל לא דוקא מעוברת, אלא כל מי שמריח מאכל ומתאוה אליו, חייב לטעום כדי שלא יסתכן.

3 בזמנו לפני כששים שנה היו יהודים בטורקיה שלא ידעו לשון הקודש, והדפיסו להם סידורים עמוד אחד בכתב אשורי ובלשון הקודש, וכנגדו עמוד שכתוב בו בלשון הקודש אבל בכתב שלהם, הם קוראים "אתה חונן לאדם דעת" אבל הם לא מבינים מה הם אומרים. אילו היו מדפיסים את התרגום לאנגלית או טורקית יש בזה יותר בעיה [א.ה. ע' במשנה ברורה סימן סב סק"ג], אבל כשמוציאים מהפה שלהם בלשון הקודש - לשון הקודש אינה אידיש אלא עברית - אפילו שאינם מבינים מה הם אומרים, יצאו ידי חובה. כך מבואר מדברי הב"ח והבלבש והמגן אברהם (ר"ס קצג), וכך העלה להלכה מרן זצ"ל בשו"ת יביע אומר (ח"ה ח"א סימן יב).

שאינו בטל⁷, אבל דחו שכל מה שהם לא בטלים זה מדרבנן, ואם כן איך נתייר איסור דאורייתא של מעשר בהמה? ונשארו בצריך עיון. השיטה מקובצת מביא תירוץ בשם הרא"ש מפליג⁸ והריטב"א, שאמנם בכל התורה הולכים אחרי הרוב, אבל עדיין תורת ספק עליו, רק שגזירת הכתוב ללכת אחרי הרוב, וכאן שהתורה אמרה לי עשירי ודאי ולא ספק, לא שייך לספור בספק. ולכן גם המגן אברהם כתב שלא מועילה ספירה כשלא מביין, כי מהות הספירה דוקא כשסופר ברור ומובין.

ספירת ספק שמה ספירה

י. למרות שתירוצו של הדבר אברהם - שספירת ספק לאו שמה ספירה - הוא תירוץ מתוק, וגם לפי זה יש ליישב קושיות הרז"ה והתוספות הנ"ל, בדרי תורה מתוקים מדבש ונופת צופים, אבל הדבר אברהם חזר בו, כי הרז"ה תירץ תירוץ אחר על השאלה מדוע בחו"ל לא סופרים פעמיים מספק, כי אז יצטרפו לספור מספק בליל שבועות, ויבואו לזלזל בחג השבועות כשיראו שסופרים בו את העומר. אם הרז"ה לא תירץ שספירת ספק אינה ספירה, בהכרח שלא הבין כך, וגם ספירת ספק נחשבת ספירה, כי סוף סוף אם הוא סופר היום שלושים ושבע או שלושים ושמונה, הוא מוציא מכך שהיום לא שלושים ושש ולא שלושים ותשע, ויש כאן בירור.

דין המסתפק

יא. הלכה למעשה, המסתפק כמה היום לעומר ואין לו דרך לברר, יספור בלי ברכה "היום כך לעומר או כך לעומר", ויעשה תנאי שהוא מתכוין לספור את היום האמיתי שביניהם, ובינים שיתברר לו את המספר האמיתי, יחזור לספור בברכה.

7 יש כמה דברים שאינם בטלים אפילו באלף: א. בריה לא בטלה אפילו באלף (ש"ע י"ד סימן ק ס"א), כמו תולעת שלמה או זבוב שלם, וזה דוקא בדבר שאסור מעיקרו והוא שלם, ואילו יחלק אין שמו עליו. אבל חרק שאינו שלם בטל בששים, ולכן אשה שעשתה חלה, כמו שעשו השבת חלה בצורת מפתח לסגולה, ושכחה לנפות את הקמת, אם זה קמח חדש שנטחן לאחר הפסח מסתמא אין בו תולעים, אבל בקמח ישן אולי יש בו תולעים, אף על פי כן בדיעבד החלות מותרות, בילקוט יוסף (י"ד סימן פד סעיף לט) הבאנו בזה ספק ספיקא, שמה לא היו תולעים, ואילו היו נמנעו בלישה ואין כאן בריה ובטלים בששים.

ב. חתיכה הראויה להתכבד אינה בטלה באלף (י"ד ס"א קא ס"א), לא קטנה בגודל אצבע, אלא חתיכה חשובה הראויה להתכבד בה בפני האורחים. מרן זצ"ל בעצמו סיפר כאן ביזדים מעשה שהיה לפני כמעט חמישים שנה, בשנת תשל"א - כשהיה הרב הראשי לתל אביב - שחטו הרבה כבשים לכבוד ראש השנה, כל אחד רוצה ראש של כבש, ומיניו את האברים, והנה ככרס של אחד הכבשים מצאנו מה שממנו, כלומר שהכבש היה טרף, ולא ידעו מאיזה כבש זה, השוחטים היו אשכנזים ורצו לרב האשכנזי של תל אביב בזמנו שהיה פלפולן ושאלו אותו מה הדין, והוא התחיל לפלפל להם, אם איתחוק איסורא מחוקקין או לא, אם זה ניכר או לא וכו', אמרו לו: הרב עוד מעט ראש השנה ואנחנו צריכים תשובה, והוא המשיך לפלפל... אחד השוחטים יצא בשקט מהחדר, ונכנס ללשכה של מרן זצ"ל, אז הרב היה רב ראשי לתל אביב והלשכות של הרבנים היו סמוכות, ואמר למרן: כבוד הרב, יש לנו שאלה חמורה שאנחנו צריכים עליה תשובה והרב השני עדיין מפלפל ולא פוסק לנו הלכה למעשה, הרב יכל לומר לו: שאלתם אותו תאכלו אותה... אבל הרב ריחם עליהם. מרן נכנס לחדר של הרב השני ואמר לו שהוא צריך להחתימם אותו על תעודת נישואין - אז שני הרבנים היו צריכים לחתום - וגם שאל אותו: מה השוחטים רוצים? כאילו הרב לא ידע, אבל משקרים מפני השלום... והרב השני סיפר לו מה הם שואלים, ואמר שלכאורה יש לאסור להם כי זו חתיכה הראויה להתכבד והיא לא בטלה, מרן אמר לו מיד: אתה לא יודע מה שכתב רבי יוסף מולכו בספרו שלחן גבוה (סימן קא סק"ח) בשם רבי יצחק הכהן רפפורט - כמזכירה שהיה האשכנזי היחידי שכיהן כראשון לציון - שאמר שרק בחתיכה מבושלת אומרים דין חתיכה הראויה להתכבד, אבל חתיכה לא מבושלת בטלה ברוב, ומרן הביא לו עוד פוסקים. מאיפה ידע אותם, הוא מכיר רק הגר"ט... ואז אמר להם הרב השני, הנה, שמעתם? מותרים לכם! והם קמו ומכרו את הבשר.

ג. דבר חשוב כמו אגוז פרך ורימון בדין (י"ד סימן קי ס"א).

ד. דבר שדרכו להימנות, כלומר דבר שאין מוכרים אותו אלא במנין ולא במשקל או באומדן, יש אומרים שהוא חשוב ואינו בטל (שם).

ה. דבר שיש לו מתיירים כמו ביצה שנולדה ביום טוב שנתערבה בביצים אחרות, אפילו נתערבה באלף כולן אסורות (י"ד סימן קב סעיף א), כי עד שתאכלנו באיסור תאכלנו בהיתר.

ו. חמץ בפסח במשנה, ואפילו באלף לא בטל (או"ח סימן תמו סעיף א).

ז. דבר עדידי לטעמא כמו תבלין, טעמו נרגש ואינו בטל (י"ד סימן צח סעיף ח).

ח. דבר המעמיד אפילו באלף לא בטל (י"ד ס"א פ"א סעיף יא). פעם היו עושים מסטיק בזוקה מעצם של חמור או של חזיר, ואף על פי שהחמור הזה מעמיד, אבל הוא פגום מאכילת כלב ולכן בטל.

ט. בעלי חיים חשיבי ולא בטילי (י"ד סימן ק"א).

י. וכן אם ניכר איסורו, כגון דבר שנועד למראה, אינו בטל (או"ח סימן תקיג סעיף ו, י"ד סימן קב ס"א).

תנאי במצוות

יב. מועיל תנאי במצוות, כגון לענין קריאת שמע, אדם קם מאוחר, והוא מפחד שעד שיברך ברכות קריאת שמע יעבור הזמן של קריאת שמע, כתבו הפוסקים שיכול לקרוא מיד בלי ברכותיה, ולעשות תנאי: אם אספיק לקרוא קריאת שמע בזמנה עם ברכותיה, מה שאני קורא עכשיו הם כקורא בתורה בעלמא, ואם לא אספיק אצא בזה ידי חובת קריאת שמע. וקשה, איך מועיל בזה תנאי, הרי אי אפשר למנות שליח לקריאת שמע, למשל, בחור מעיר את חברו: תקום! הגיע זמן קריאת שמע, הוא לא יכול לומר לו אני ממנה אותו שליח לקרוא קריאת שמע בשבילי, והלא אי אפשר לעשות תנאי אלא בדבר שמועיל בו שליחות כדין תנאי דבני גד ובני ראובן, וכמבואר בגמרא מסכת כתובות (עד.)? אלא שזה נאמר דוקא בדיני ממונות, מה שאין כן במצוות שבין אדם למקום, בזה מועיל תנאי גם כשלא מועיל שליחות, ולכן גם בקריאת שמע מועיל התנאי, וכן בספירת העומר.

פתח בשלושים ושבעה

יג. רבי שמעון חירארי זצ"ל כתב בספרו שער שמעון אחד⁸ (ח"א סימן סו), שהמסתפק אם היום שלושים ושבעה או שלושים ושמונה יכול גם לספור עם ברכה, על ידי שבתחילת הברכה כשאומר ברוך אתה ה', יחשוב בדעתו שהיום שלושים ושבעה, ובהמשך הברכה יכוין שהיום שלושים ושמונה, וכך יצא ידי חובה, שהרי קיימא לן פתח בארבעה וסיים בחמשה יצא ידי חובה, וכן פסק מרן השלחן ערוך (סימן תפט סעיף ו), וביארנו בשיעורים הקודמים שהמקור לכך מדינא דגמרא בברכות (יב.) פתח בשיכרא וסיים בחמרא, תיקו, והכלל בידינו שכשהגמרא אומרת תיקו בדין דרבנן, אומרים ספק דרבנן לקולא. אבל אחר המחילה מכבוד תורתו, ראשית כל, הגמרא דיברה בדיעבד יצא ידי חובה, אבל לא שיעשה כן לכתחילה. ועוד, שלא שייך לנהוג כך לכתחילה, כי אם מראש הוא מכוין בדעתו לומר בסוף הברכה "היום שלושים ושמונה", נמצא שהוא לא חשב לומר שלושים ושבעה, ואיך יתכן לומר שהוא חשב לומר שלושים ושבעה, הרי זו עבודה בעיניים... אלא הדין הוא כמו שאמרנו, שיעשה תנאי ויספור באותו הלילה בלי ברכה.

עונים ברוך הוא וברוך שמו

יד. לכן המנהג שלנו כאן בארץ שהשליח ציבור סופר את העומר, וכולם עונים "ברוך הוא וברוך שמו" וסופרים אחריו, הוא מנהג טוב, כי כך שומעים אותו אומר איזה יום היום לעומר ולא מתבלבלים, ואחר כך הם יכולים לספור, שהרי לא נתכוונו לצאת ידי חובה בברכתו. היו מקומות בחוץ לארץ שכולם היו סופרים יחד, כולל השליח ציבור, אבל זה לא טוב, כי אדם נכנס כך לספקות, יתכן מאוד שיפתח שלא כהוגן ורק כשישמע את חבריו סופר יסיים כהוגן, אלא הנכון יותר כמו שאנחנו נוהגים.

טענת רבינו זלמן

טו. אמנם הגאון רבי זלמן⁹ (בשלחן ערוך שלו ס"א תפט סעיף יב) מעיר על המנהג שלנו, איך

8 אני הכרתו אותו, היה חסידא קדישא ונפטר למעלה מגיל תשעים, היה מחכמי גר'בא וחיבר עוד כמה ספרים: ישמח לבי, אשמוח בה', ועוד. והוא השכיל להבין את חומר הענין שיש ללכת אחר הוראותיו של פוסק הדור, הלא הוא מרן זצ"ל, אחר שפסדו הוראותיו בכל העולם, וכבר משנת תשל"ח כשמרן עוד היה רב ראשי לתל אביב, רבי שמעון כתב בספריו כמה פסקים וכתב: שלחתי את הרב נייסים בן שמעון לשאול את דעת פוסק הדור, ואני מבטל דעתו מפני דעתו. לצערנו בדורנו יש כאלו שעדיין לא מבינים את זה.

9 היה גבירא רבה לפני למעלה ממאתים שנה, רבם של כל חסידיו חב"ד, חיבר את שלחן ערוך הרב ואת ספר התניא.

מבקשים מהציבור היקר להתפלל לרפואת התינוקת שנמצאת בטיפול נמרץ
לרפואה שלימה הלל אפרת בת אוראל תחי
לקבלת פרקי תהילים לרפואתה השלימה חייגו *5293 שלוחה 6 >>>

העלון להצלחתם של: רלי בת אלנית- כל הישועות, ובל בת אלנית- כל הישועות, גלדיה חיים בן הינדי- חזרה בתשובה, גילה בת אביגיל- כל הישועות, דבורה בת מרים חיה- זיווג הגון, דבורה יהודיה בת אברהם אבינו- זיווג הגון, דוד בן חוה- בריאות איתנה, דוד בן מוריה- זיווג הגון, דן בן יעלטה- שלום בית, יחזקאל בת ציפורה- שלום בית.

הקהל סופרים אחר ששמעו את השליח ציבור, לכאורה יצאו כבר ידי חובה מדין שומע כעונה. מה תאמר, שהציבור לא כיוונו לצאת ממנו, אבל הרי יש מחלוקת אם מצוות צריכות כוונה, למאן דאמר שמצוות צריכות כוונה אין הכי נמי, רק אם מכיון יוצא, הא לאו הכי לא יוצא, אבל מכל מקום זו מחלוקת בגמרא, וזו מחלוקת ראשונים, והמחלוקת גם הובאה בשלחן ערוך (סימן ס סעיף ד), ואם כן איך מברכים אחר השליח צבור ולא חוששים לספק ברכות להקל? אצל האשכנזים נוהגים שהשליח ציבור מברך ברכות השחר וכולם מברכים אחריו, ולכאורה גם כן קשה, אם שמעו ממנו, איך הם חוזרים ומברכים, הרי יש מאן דאמר שמצוות לא צריכות כוונה, ולשיטתו גם אם לא כיוונו לצאת ידי חובה יצאו, ולא יוכלו לחזור ולברך?

מצוות דרבנן צריכות כוונה

טז. כמה פעמים הזכרנו שגם מצוות דרבנן צריכות כוונה, ולפני שבועיים ביארנו שהדבר ברור בדת מרן השלחן ערוך (סימן תפט סעיף ב, ד, ו) ספירת העומר בזמן הזה מדרבנן, כל מי שהוא ישר ומודה על האמת, ולמד את הדברים משרשם יסכים. אמנם יש אומרים שמצוות דרבנן לא צריכות כוונה, כי בגמרא מסכת ראש השנה (כט.) שלמדו משם דין מצוות צריכות כוונה, מדובר על מצות תקיעת שופר ומצות אכילת מצה שגם בזמן הזה הם מדאורייתא. וכן דעת הרדב"ז (ח"ד ס"ס אלף צד), וכן פסק המגן אברהם (סימן ס סק"ג) שמצוות דרבנן לא צריכות כוונה. ואם כדבריהם, בין בספירת העומר שבזמן הזה היא מדרבנן, בין בברכות השחר שגם הם מדרבנן, אם שומע את השליח צבור, בעל כרחו הוא יוצא ידי חובה, ואיך אפשר לחזור ולברך?¹⁰ וכך העיר הגר"ז על מנהגו.

ראיה מהשלחן ערוך

יז. אבל האמת, ראשית כל, קיימא לן לדינא מצות צריכות כוונה גם במצוות דרבנן, ולא כמו הרדב"ז והמגן אברהם שהזכרנו, כי יש הוכחות מדברי מרן הבית יוסף (סימן ריג, ריט), שמצוות צריכות כוונה גם בדרבנן, ואם כן השומע ספירת העומר מהשליח צבור ולא כיון לצאת, לא יצא ידי חובה, כי שומע כעונה הוא מדין מצוות צריכות כוונה, שהרי מקור הדין של מצוות צריכות כוונה הוא מהגמרא בראש השנה (כט.) אמר ליה רבי זירא לשמעיה איכווין ותקע לי, שמע מינה מצוות צריכות כוונה, שאדם מתכוין לצאת ידי חובה מחבירו, זה גורם להתחברות השומע והמשימע. וכן משמע ממה שכתב מרן בשלחן ערוך (ריג סעיף ג): אין יוצא ידי חובתו בשמיעת הברכה, אפילו יענה אמן, אלא אם כן שמע מתחלתה ועד סופה ונתכוין לצאת בה ידי חובתו, והמברך נתכוין גם כן להוציא ידי חובתו!¹¹ משמע שאם לא כיון לצאת

¹⁰ לפי דבריהם השומע קידוש משכנו ולא חשב בדעתו לצאת ידי חובה, אם נאמר שכבר יצא ידי חובת קידוש מהתורה בתפלה, והקידוש על היין הוא מדרבנן, לא יוכל עוד לקדש, וזה תמוה.

¹¹ אדם מביא פועל לא דתי שיעבוד בביתו ביום חם, ורוצה להביא לו כוס מים, דרך ארץ, אם לא יגיש לו כוס מים, אחר כך יגיד: תראו הדתיים האלו... צריך לומר לו שיברך "שהכל" על המים, אבל אולי הוא הצביע "יש עתיד" ולא ישמע לו... לכן בעל הבית יביא שתי כוסות מים, אחת גם בשבילו, ויאמר לפועל: אני מכוין להוציא אותך ידי חובת הברכה, ותשתה מיד בסיום הברכה, ואז יברך וישתה מיד, וגם אם הפועל ישנה קצת, ויעשה הפסק, סוף סוף יצא ידי חובת הברכה. בדרך כלל אם יבוא חילוני ספרדי, על

ידי חובה, לא יצא גם בברכות שהם מדרבנן. וכן כתב רבינו יונה (ברכות יב.) בשם רבינו שמואל. ולכן מה ששומעים את השליח צבור מברך וסופר, אין לחוש שהצבור יצאו ידי חובה בשמיעתם, שהרי לא כיוונו לצאת, ומצוות צריכות כוונה.

כוונה נגדית

יח. ועוד יש ליישב את המנהג שסופרים אחר השליח ציבור, כי הלא מכוונים כוונה נגדית שלא לצאת ידי חובה בשמיעת השליח ציבור, וכשיש כוונה נגדית כולם מודים שלא יוצא ידי חובה ויכול לספור בעצמו, וגם אם לא מכוונים ממש כוונה נגדית, אבל מעשיו מוכיחים שרוצה שלא לצאת מהשליח ציבור, בכך שעונה אחריו ברוך הוא וברוך שמו ובכל יום הוא סופר אחריו, וכן בברכות השחר שהאשכנזים נוהגים לברך אחר ששומעים את השליח ציבור, הם עושים כך בכל יום, ובכך שבדעתם לברך אחריו, זה נחשב כמו כוונה נגדית לא לצאת ידי חובה בשמיעתם. ולכן מעיקר הדין גם מי שלא ענה ברוך הוא וברוך שמו, כיון שבדעתו לספור בעצמו אחר השליח ציבור, לא יצא בספירתו ויכול לספור בעצמו.

מה תצק אל

יט. היום בבית הכנסת שלנו, אחד עלה לתורה ובירך הגומל וכיון להוציא את הציבור ידי חובה, בכל שבוע יוצא לנו כמה פעמים לצאת מחוץ לעיר, וצריכים לצאת ידי חובה בברכת הגומל¹², אבל אחד צקק ברוך הוא וברוך שמו ולא שמענו את הברכה. לאחר התפלה קראתי לו ואמרתי לו: מה אתה צועק, וכי זו חזרת הש"ץ שכולם עונים ברוך הוא וברוך שמו בקול רם? אנתנו רוצים לשמוע את המברך ולצאת ידי חובה! אבל בספירת העומר כששומע את השליח ציבור יאמר ברוך הוא וברוך שמו, ולאחר מכן לברך על ספירת העומר ולספור בשופי.

¹² מי שנסע מירושלים לבית שמש שהיא נסיעה פחות משבעים ושתים דקות, גם אם היו פקקים והיה בדרך שבעים ושתים דקות לא יברך הגומל, כי הברכה היא על הנסיעה, ולא על מה שעומד בפקקים. אם חוזר לעירו באותו יום, הנסיעות מצטרפות לשיעור שבעים ושתים דקות. כשיצאים ידי חובה בברכת הגומל, עדיף יותר שהשומע יעמוד, אבל זה לא מעכב, וגם אם ישב ונתכוין לצאת, יצא ידי חובה.

פי רוב הוא יסכים לברך. אם הפועל החילוני מברך בעצמו, עונים אמן אחר ברכתו, וגם כשהוא עולה לתורה, אף על פי שהוא מחלל שבת בפרהסיא עונים אחריו אמן. הגאון רבי משה פינשטיין בספרו אגרות משה (או"ח ח"ב סימן נ, וזהו"ע ח"ד ס"ס פ) כתב שלא עונים אמן אחר רפורמי או קונסרבטיבי, כי כל הדת שלהם היא הצעה, הם מתחננים בכניסה עם כומר ורבא"י... כמה התבוללות הם גרמו. הייתי בארגנטינה וראיתי, נורא ואיום! לא סתם הם רוצים הכרה כאן בארץ, ולשם כך הם תורמים כסף למדינה. אנתנו נאבקים בהם, ומנועים את ההכרה הזאת, צריך לדעת שלא חוששים לקידושין רפורמיים. הם נלחמים על הכותל, וכי הם באמת רוצים להתפלל? הם רק רוצים הכרה. אבל לעומת זאת חילוני מקיבוץ, עונים אחריו אמן, ולא משנה מה הוא הצביע... איפה חינכו אותם? מה יעשה הנער ולא יחטא? כמה חילוניים חזרו בתשובה בשנים האחרונות! הם אחינו וצריך לקרב אותם, אבל רפורמי לא יחזור בתשובה, הולכים אחר הרוב, זה בידור...

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעור השבועי של מרן הראש"ל שליט"א מביהכ"ס הזידים כל מוצש"ק בשעה 21:30 השיעור מתחיל בשעה 22:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293 * שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

זמירה בת הנה
רפואת הנפש והגוף

חנה בת מרגלית
זווג הגון בקרוב

יאיר בן יוכבד
זווג הגון בקרוב

רונן בן יוכבד
פרנסה טובה ושפע

לכל המשתתף להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעור השבועי להצלחה לרפוא"א או לעילוי נשמת יקרם: **הייגו: 5290***

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'באן מורשת' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 93.00fm, 92.8fm

העלון להצלחתם של: דנה בת שושנה- פרנסה בשפע, דרור בן שרה- אריכות ימים ושלוש בית, רובניקה בת קלרה- אריכות ימים ושלוש בית, הדס בת דינה- זווג הגון, הדר רות דהן בת ספיר- רפואה שלמה, הילה בת סימה- כל הישועות, הילה בת רות- זווג הגון.

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה" (כג טו).

בספר החינוך (מצוה שו) ביאר מה שורש המצוה של ספירת העומר: כיון שכל המהות של ישראל היא התורה, ובשביל זה נגאלו ממצרים, כל התכלית של הגאולה היתה כדי שיקבלו את התורה בהר סיני, כמו שנאמר (שמות ג' יב) "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה". לכן נצטוו למנות את הימים מיום יציאת מצרים עד קבלת התורה, להראות את התשוקה שלנו לתורה, שאנו מצפים בכליון עינים ליום הנספף הוא יום קבלת התורה, כי המנין מראה את החביבות והחשק להגיע אל המטרה.

וזהו שאמר הכותב "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה", ולכאורה היה צריך לומר "תעבדו", ומדוע אמר "תעבדון"? ופירש בשבולי הלקט (סי' רלו) כי כשנתבשרו ישראל שיצאו ממצרים נאמר להם כבר שהם עתידים לקבל את התורה לסוף חמישים יום, וזהו "תעבדון", הנו"ן של תעבדון יתירה, לרמוז כי לקץ חמישים יום יקבלו את התורה. וישראל מרוב חיבה היו מונים את הימים בכל יום ויום מרוב חיבתם וציפיתם לקבל את התורה, ולפיכך נקבעה ספירה זו לדורות.

ובזה יבאר מדוע אמרה התורה "וספרתם לכם", ודרשו חז"ל (מנחות סה:): שתהא ספירה לכל אחד ואחד - שכל אחד חייב לספור (רש"י), ונחלקו האחרונים אם אפשר לצאת ידי חובה מחבירו בספירת העומר, ולדעת הלבוש (סי' תפט ס"א) אי אפשר לצאת ידי חובה מאחרים, ואע"פ בקידוש והבדלה אחד מקדש ומוציא את כולם ידי חובתם מדין שומע כעונה, בספירת העומר כל אחד צריך לספור לעצמו, כיון שצריך ספירה לכל אחד ואחר.

ויש לבאר מדוע באמת אי אפשר לצאת ידי חובה מאחרים כמו בקידוש והבדלה? אלא, כיון שכל הספירה היא הכנה לקבלת התורה, כל אדם מישראל חייב לעשות את ההכנה בעצמו כדי שיוכה לקבל את התורה, לכן כל אחד צריך לספור בעצמו. וכן בלימוד התורה, כל אדם צריך ללמוד בעצמו, אך לא יוכל לזכות לתורה אם חבירו ילמד בשבילו.

ואפילו מי שתומך בלומדי תורה ששכרו גדול מאד ויש לו חלק בתורה, צריך גם ללמוד בעצמו, כי מה שתומך בתורה יש לו בזה דין מסייע, אבל זה לא כמו שלומד בעצמו, שהתורה נקראת סם חיים, כמו שנאמר (משלי ד' כב) "כי חיים הם למצואיהם ולכל בשרו מרפא", אדם שלומד תורה התורה נכנסת לגופו ולנשמתו ומחיה אותו, אבל מי שתומך באחרים ואינו לומד בעצמו כלל, דומה לאדם שצריך

לשתות תרופה ואינו רוצה לשתות אותה בעצמו ושוכר אדם אחר שישתה במקומו, בודאי שלא יתרפא. לכן צריך גם ללמוד בעצמו כפי יכלתו, ואז התורה תהיה לו סם חיים.

לכן גם כל אדם צריך להכין את עצמו לקבלת התורה, לקבל בעצמו את התורה בחשק ובחביבות. ומי שמכין את עצמו ומראה את החביבות של התורה יוכה להרגיש את המתקנות של דברי התורה, כמו שנאמר עליהם (תהלים י"א) "הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים".

ומדוע המשיל את התורה לזהב ודבש? כי לכל אחד מהם יש מעלה אחרת. הזהב הוא לא מוגבל - האדם יכול לאסוף ממון רב, "אוהב כסף לא ישבע כסף" (קהלת ה' ט), אבל אין לו טעם. לעומת זה הדבש יש בו טעם מתוק, אבל הוא מוגבל - אי אפשר לאכול ממנו יותר מדי, כמו שנאמר (משלי כ"ה טו) "דבש מצאת אכל דיין פן תשבענו והקאתו", וכן נאמר (שם פסוק כז) "אכול דבש הרבות לא טוב".

לכן אמר דוד המלך ע"ה שהתורה נמשלה לזהב ודבש, שיש לה את שתי המעלות, גם את התכונה של הדבש שהיא מתוקה ועריבה ללומדיה, וגם את התכונה של הזהב, שאפשר ללמוד תורה בלי הגבלה, ואדרבא, אדם שטועם את טעמה של תורה מקבל חשק ורצון ללמוד עוד ועוד, לעסוק בתורה ביתר שאת ויתר עוז, וככל שילמד יותר כך תגבר בו המתקנות של התורה.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

אסתר ויחזקיהו רוצים לעשות נחת וזוהר לית יקבנו עשרה אנשים כשרים ויעשו תיקון לנפשו זה מועיל לו מאוד מאוד...
השבוע יערכו אברכי "כולל בית מרן"
תיקון נפטרים, לימוד משניות וסיומי מסכת לעילוי נשמתו של:
יחיא בן שמוחה
 גם אתם יכולים לשמוח את נשמת יקרכם! למסוית שנות יקרכם התקשרו:
***5290**

המקובל הצדיק חכם מנחם מנשה זצוק"ל
נפטר בשנת ה'תשס"ח

לאורם נלך הדליקו נר
לעיתים בשבת המדליק ומוציא

לעיר הקודש ירושלים והתגוררו בשכ' בית ישראל. ובכדי שיעצמו את חייכם בכבוד ללא להצטרך לאחרים נטל רבנו על עצמו את תפקיד השמשות בשטיבלאך של שכ' בית ישראל בירושלים וכך היה רבנו קם בשעות המוקדמות של הבוקר וממחר לנקות את בית הכנסת ואת אוצר הספרים ובזמן הפנוי שנשאר לו היה רבנו מנצל ללמוד מבלי שאף אחד יבחין בזאת. ומשהגיעו ראשוני המתפללים היה רבנו סוגר את הספר ומשיבו לארון הספרים.

לרבנו היתה אהבת ישראל גדולה והיה אוהב כל אחד כבנו, פעמים רבות היה רבנו נכנס לבית המדרש לאחר חצות לילה ומרבה בתפילות על אנשים שונים שירדו מהדרך והיה לוקח את תמונותיהם והיה מתבונן בהם ומתפלל עליהם שיחזרו למוטב וכשסיים תפילתו היה חוזר ומתבונן בתמונה ואומר זה כבר חזר למוטב והיה רבנו מזיז את התמונה לצד ולאחר מכן היה לוקח את התמונה השניה והיה אומר על זה צריך עוד להתפלל וכך היה נוהג במשך שנים רבות ללא שאיש ידע עד שאחד מנכדיו גילה זאת.

רבנו היה קדוש וכששאלו את המקובל הגדול רבי מרדכי שרעבי זצוק"ל למה הוא קם בפניו ואמר שכל פעם שהוא רואה את רבנו הוא רואה מעל ראשו עמוד אש.

רבנו נפטר בשנת ה'תשכ"ח והוא בן 76 בפטירתו

המקובל הצדיק חכם מנחם מנשה זצוק"ל

רבנו נולד בשנת ה'תרנ"ג (1892 למנינם) בכפר קאייק שלידי העיר ברוסא שבטורקיה לאביו רבי יעקב זצ"ל שהיה אדם ירא שמיים גדול, עוד בהיות רבנו ילד קטן נבאו לו גדולות ונצורות, ואכן לילות רבות היה רבנו מדייר שינה מעניו והיה לומד תורה מתוך קדושה וטהרה ובהיותו בגיל 6 שנים בלבד היה מחכה שהוריו ילכו לישון, ומיד היה קם והיה לומד תורה, בהיות רבנו בגיל 10 שנים בלבד נפטר עליו אביו רבי יעקב זצ"ל, ואמו נשארה המפרנסת היחידה והעוני בבית היה מורגש ורבנו היה מעיד שהאוכל היה מצרך נדיר ופעמים רבות לא היה מה לאכול פרט לפרוסות לחם שהשכנים הגוים היו נותנים להם מה שגרם שבחג הפסח שאסור לאכול חמץ הם נשארו ללא אוכל והם נשארו ברעב כל החג פרט לקליפות תפוחי אדמה שזרקו השכנים שאת זה הם היו אוכלים. כבר משחר נעוריו נמשך רבנו לתורת הקבלה, ובעיר איסטנבול היו הרבה גדולי תורה שרבנו היה נמשך אליהם והיה מתאבק בעפר רגליהם,

רבנו נהג בחסידות גדולה ולא נגע בזקנו מעולם והיה מקנא את קנאת ה' נגד אותם שהיו מנסים לפרוק או להקל במצוות ה'.

בגיל 18 נישא רבנו למרת אסתר ע"ה שהיתה יתומה וגדלה בבית מבוסס כלכלית אך הרבנית העדיפה להינשא עם רבנו שחי בעוני בידעה שהוא תלמיד חכם וקנאי לה'. לאחר כמה שנים מנישואי רבנו הם עלו לארץ ישראל דרך נמל יפו ומשם הגיעו

מאור ישראל

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בנייתו הקפדנית כרדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום זה בשעה 13:30

קמא צב. לכן יש לזהר בדבר הזה עד מאוד.

להלכה: אם אותו נהג איחר יותר מן הרגיל פטור מלשלם לו אבל באופן שלא איחר מהרגיל חייב לשלם לנהג מונית דמי טירחה על מה שהגיע עד אליו אבל על מניעת הרווח אינו יכול לתבוע אותו על כך אף שבדיני שמים המזמין בהחלט חייב.

שאלה: אדם שנותן מתנה לחתן האם יכול לתת מכספי מעשר והאם יש הבדל בחתן בן תורה?

תשובה: החילוק הוא אם יש חיוב מן הדין לתת מתנה לחתן או אין חיוב מן הדין? אם נאמר שאין חיוב מן הדין לתת מתנה לחתן א"כ יכול לתת זאת מכספי מעשר שזה לא נחשב שפוטור עצמו מה שחייב על ידי כסף שחייב לתת למעשר.

אך אם חייב מן הדין לתת מתנה לחתן כאן לא יכול לתת מכספי מעשר, כיון שבכך פוטור עצמו מחיוב ע"י חיוב אחר. והרמב"ם בהל' זכיה ומתנה פ"ז הל' י"ג כתב ע"פ הגמ' בב"ב קמ"ה. שזהו חיוב מן הדין, וכן פסק השו"ע וא"כ שיש כאן חיוב מן הדין אינו יכול לפטור עצמו ע"י כספי מעשר.

להלכה: על מה שאוכל ודאי שאינו יכול לתת מכספי מעשר. והנדון הוא אם רוצה להוסיף על מה שאוכל, אם החתן הוא בן תורה יכול לתת זאת מכספי מעשר ואם אינו בן תורה אינו יכול לתת סכום זה מכספי מעשר.

שאלה: אדם שהזמין מונית ועד שהגיע אותו מונית שהזמין עברה שם מונית אחרת ונסע איתה האם אותו אדם חייב לשלם לנהג מונית שהזמין שהרי היא הגיע במיוחד בשביל אותו אדם, והאם יכול נהג המונית לתבוע את מניעת הרווח שגרם לו?

תשובה: אם נהג המונית הקציב זמן של חמש דק' ועבר עשר דק' ועדיין לא הגיע, פשיטא שמוותר למזמין לקחת מונית אחרת, שהרי אותו הנהג שינה ממה שקבעו, וכעין מה שאומרת הגמ' בב"ק צח. בענין נתן לאומנים לתקן וקלקלו עי"ש.

אבל באופן שהנהג לא איחר, או שאיחר בכמה דק' שרגילות להתאחר, ואותו אדם נסע עם מונית אחרת, הדין הוא שחייב לשלם כסף לאותו נהג מונית שהזמין על מה שסתם הביאו לאותו מקום, וכך כתב בזה בספר "פתחי חושן" פר' י' סעי' ב',

ולענין אם יכול לתבוע נהג המונית את מניעת הרווח שאותו אדם גרם לו, התשובה לכך שאינו יכול לתבוע על כך דק"ל שאין אדם יכול לתבוע את חברו על מניעת רווח וכמו שכתב הרא"ש (הובא בטור הו"מ סי' ת"כ) אדם שנמצא בחדר ובא חברו וסגר עליו ומנעו מלצאת פטור מהכל ולא יכול לטעון שמנע ממנו רווח שהרי לא עבד בגללו משום שחשיב לגרמא וגרמא בניזקין פטור (ב"ק נה), וכן פסקו הטור והשו"ע בחו"מ ת"כ סעי' י"א ע"ש וה"ה לנדון דידן.

אבל יש להדגיש שאף דק"ל שגרמא בניזקין פטור היינו דווקא בדיני אדם אבל בדיני שמים לא מוחלים לו עד שיפייס את חברו (נהג מונית) כדברי המשנה בבא

הלכות לשון הרע

הרב אברהם דניאל שליט"א
רמ במסגרת הליכות בית מדרש

ואם אנו יודעים שע"י שנוכח אותם הם יפגעו צריך לעשות זאת בחוכמה יתירה ובכל אופן נעשה דעת תורה (החפץ חיים כלל ח' סעיף י"ד)

שאלה: ראובן שרואה ששמעון פגוע מלוי על מעשה שהיה בניהם האם מותר לראובן לומר לשמעון שלוי לא התכוון לפגוע בו אלא שמתוך מעשה שטות עשה את זאת?
תשובה: כתב החפץ חיים (כלל ה' סעיף ג' בהערה) עם נכונן בזה להשקיט המריבה כגון כמעשה הנ"ל מותר לראובן לומר לשמעון שלוי לא התכוון לעשות ורק סיבת השטות גרמה לזה.

וכל זה כדי להקל את השנאה ומצווה יש בזה.

שאלה: אם אני רואה שע"י שאני לא יספר בגנות חברי יגרם לי הפסד. כגון: שמבקש ממני המנהל לספר דבר גנות על חברי ועם לא יספר יפטר אותי במקום העבודתי ואני יודע שאין שום תועלת כמה שאספר האם מותר לי לספר?
תשובה: החפץ חיים בכלל א' סעי' ו' מביא: שדבר זה נסיון גדול הוא אבל צריך לדעת שאכן כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו אולי בגלל שאדם גדול אתה ה' יתברך הביא נסיון זה לידך.

לכן עלינו לעמוד בנסיון ולא לספר בשום אופן ואין חילוק בזה בין בהפסד מרובה להפסד מועט.

שאלה: אדם שנמצא בביתו ושומע שאביו או אמו מדברים לשון הרע כיצד עלי לנהוג?

תשובה: בימים אלו נהגו כל ישראל להתאבל על עשרים וארבע אלף תלמידי רבי עקיבא וידוע לנו שכל העוון החמור הוא על שלא נהגו כבוד זה בזה עם נסכם במילה אחת על העברות שבין אדם לחברו שאפילו יום כיפורים לא מכפר עליהם.

לכן דבר בעיתו מטוב.

השווה הכתוב מורא שמים למורא אביו ואמו ורבו ועוד השווה הכתוב בין כבוד שמים לבין כבוד אביו ואמו ורבו.

על כן חייב כל בן או בת לכבדם כבוד גדול בגופו ובממונו, הגמ' בקידושין אומרת על ציווי שציווה האב את הבן שהוא נוגד את רצון הבורא שהבן לא חייב לעשות ולא זו בלבד אלא שאסור לו לעבור על שום העברה בשביל כיבוד האב והאם.

כמו שנאמר דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעים?

יוצא שבכל עניין שרצון האב נוגד את רצון הבורא בוודאי שרצון הבורא הוא הקובע. ולכן אדם שנמצא בביתו ושומע דברי גנות על כל בר מירא לא יאמר מאביו ואמו בכל האופנים הללו חייב להוכיחם אך צריך שההוכחה תהיה בדרך כבוד גדול ולא חס ושלוש בדרך של זלזול.

מה אומרים כאבי הבטן? חלק א

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

לכאבי בטן חזקים במיוחד באזור הגב התחתון ובצידי הבטן. האבחנה נעשית על ידי בדיקה גופנית של רופא המשפחה ובדיקת אולטרה סאונד כליות ודרכי שתן.

מה הטיפול? ברוב המקרים כאשר מדובר באבנים קטנות, קיים סיכוי רב שאבנים אלה יצאו מעצמם לאחר מספר הטלות שתן. במקרים מסובכים יותר, ניתן לבצע ריסוק אבנים על ידי גלי הדף או ניתוח להוצאת האבנים.

7. דלקת תוספתן (אפנדיציטי) במקרה של דלקת בתוספתן, יורגשו כאבי חדים הממוקדים בתחתית הבטן מימין. מצב זה עלול להתדרדר במהירות, לכן הטיפול חייב להיות מהיר. האבחנה נעשית על ידי בדיקת רופא שיבצע לחיצה על אזור התוספתן כדי לוודא שהכאב אכן מגיע משם. כאשר עולה חשד סביר לדלקת בתוספתן, יפנה הרופא את המטופל לבית החולים, שם יערכו בדיקות נוספות כדי לוודא את האבחנה.

מה הטיפול? ברוב המקרים יוצא התוספתן המודלק באמצעות ניתוח, שכן אם לא יוצא בזמן, הוא עלול להתפוצץ ולפזר חיידקים בחלל הבטן. לתוספתן אין שום חשיבות בגוף האדם, לכן עם סיום הניתוח וההתאוששות, חוזר המטופל לחיים רגילים ונורמלים.

המשך וסיום בשבוע הבא בעז"ה

המשך - 8 סיבות לכאבי בטן והטיפול מהם:

4. וירוסים: אחת הסיבות השכיחות של כאבי בטן, היא התפרצות מחלה ויראלית. מחלה זאת מלווה בדרך כלל בכאבי בטן, הקאות ושלשולים. האבחון נעשה על ידי רופא המשפחה המאבחן את המחלה על ידי תשאול החולה בתלונותיו.

מה הטיפול? הוירוס הוא נגיף הנוצר על ידי טפיל, לכן אין טעם בנטילת אנטיביוטיקה, כיוון שלאנטיביוטיקה אין השפעה על נגיפים, אלא על חיידקים. בדרך כלל תסמיני המחלה יחלפו מעצמם כעבור ימים ספורים. ניתן להקל על התסמינים באמצעות כדורים וסירופים אשר יקלו על כאבי הבטן, ההקאות והשלשולים.

5. דלקת בדרכי השתן - דלקת בדרכי השתן תגרום לכאבי בטן בחלק התחתון של הבטן. כאבים מלווים בצריבה לא נעימה יורגשו בעת מתן השתן. האבחון של דלקת בדרכי השתן נעשה באמצעות בדיקת שתן ולקחת תרבית שתן לבדיקת מעבדה.

מה הטיפול? הטיפול בדלקת הוא טיפול אנטיביוטי, כאשר על פי הבדיקה ניתן לזהות את סוג החיידק ולהתאים לו את האנטיביוטיקה המתאימה. צריכת חמוציות, או מיץ חמוציות טבעי עשויים לזרז את תהליך ההחלמה ואף למנוע מחלה זו בעתיד.

6. אבנים בכליות: אבנים בכליות גורמים לכאבי בטן ובמקרים מסוימים עלולים לגרום

העלון להצלחתם של: חגי בן בתיה - הצלחה בכל, קרן בת אסתר - הצלחה בכל, חי' בן סוניה - זרע קודש בר קיימא, חנה בת אביבה - פרנסה, בריאות ונחת, חנה בת שירלי רחל - כל הישועות, חנה חיה בת אורית - רפואה שלמה, אמיר בן מלכה אללית - ברכה והצלחה בכל, אמנון בת יפה - בריאות, אנה בת אברהם - רפואה שלמה.

לחיות עם האמונה

הרב הנאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשויות "בית סוף" ומחבר סדרת הספרים "ני לדגלי ועוד..."

לא להתירא מהמגפה

שאלה: האם נכון לפחד בעת פורענות ממשית?

תשובה: בספר 'שומר אמונים' ב'מאמר הביטחון וההתחזקות' מובא בשם האריז"ל, שכאשר יש חס ושלוש מגיפת דבר בעיר ואנשים חולים ומתים, היא יכולה לשלוט רק באלה שמפחדים מפניה, אבל אלה שמתחזקים בלבם בביטחונם על ה', ומתגברים על פחדם, שום דבר רע לא יכול לשלוט בהם. אלה ששמים את ביטחונם בקב"ה, כלומר מבינים שה' הטוב הוא המשגיח, ולא מפחדים מעצם הפורענות, אלא מהקב"ה בלבד, שום דבר רע לא יכול לשלוט בהם.

לכן צריך להיזהר שלא להתירא מפניו אפילו בשעת הדבר, אלא להתפלל לקב"ה והוא יענה, כי המתירא מהמלאך המשחית שעושה את המגיפה, נתן לו כוח להתגבר, בר-מיון, אלא יקיים: "חבי כמעט רגע עד יעבור זעם", ויעסוק תמיד בתורה ובקריאת מעשה הקטורת, וכך יתבטל מותא מעלמא.

מביא בעל השומר אמונים' כלל גדול. כשמתגברת על האדם איו חולשה גופנית, חס ושלוש, אז הרופאים מפחדים אותו. והוא מוסיף שהם מומרים להשחית ולבלע רחמנא-לצלן, כמו שאומר הבעש"ט הקדוש, על הפסוק "שלח דברו וירפאם, וימלט משחיתותם" - שלח הקב"ה דברו וישלח רפואה שלימה לחולים, וימלט משחיתותם" - של הרופאים עצמם.

אומר הרב, שזהו כלל גדול בדוק, שאם האדם יחזק את לבו בביטחון בה' ולא

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
י"ר ס"ב אתגרים בחינוך ומגיש תכנית מידות שקופים ברזילאי קול ה"י

ולא הקפדן מלמד

לא פעם עומדים אנו חסרי אוניס מול ילד שלא מוכן ללמוד שום דבר. נדמה שכל מה שהוא מחפש זה רק להציק לחברים ולקלקל את מהלך השיעור באופן שיטתי. תכתוב מאה פעם אין לדבר בשיעור / אין לך בושה? / מתי כבר תהיה בנאדם? משפטים מעין אלו- הנאמרים לא פעם ברוגז שופץ וגועש- נפוצים מאוד במחוזותינו כשנאבדים כבר את הסבלנות מול החניך.

בימים אלו בהם אנחנו לומדים פרקי אבות נשתדל לבסס גם את מאמרינו על ברכיהם.

הוא היה אומר 'אין בור ירא חטא, ולא עם הארץ חסיד, ולא הביישן למד, ולא הקפדן מלמד' (אבות ב' ה') ואני שואל, מה פירוש 'לא הקפדן מלמד'? בואו אחרי ואעבור אתכם מבי"ס לבי"ס ואראה לכם מאות רבות של קפדנים שפן מלמדים, ומה זה 'לא הקפדן מלמד'? אלא שהלל הזקן בא רק לתאר את חוקי הנפש והעיד כי גם אם נדמה שמצליח הקפדן ללמד משהו- זה לא באמת לימוד ואין הדברים נספגים בלב התלמיד ולעולם לא יתקיימו. הם פשוט ירחו כלא היו במשך הזמן ושום תועלת לא תצמח לתלמיד מהמלמד הזה כי פשוט אין הקפדן מלמד- זה פשוט מחוץ ליכולתו! נקודה!

מוזמנה הרבים הרב הנאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת *5293 שלוחה 8<13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

בחסדך בטחתי

התקשר ללקוח חשוב, מיד קופצות מחשבות בלבו של בעל המפעל: "איך אפשר לשכח דבר כל כך חשוב?". בדרך כלל יוציא את כעסו החוצה במלים לא נעימות על המזכירה, משום שחושב שבני אדם משלמים ואינם אמורים לשכח דבר. ואלו כלנו יודעים שאין אדם בעולם שאינו טועה או שוכח לפעמים דברים חשובים. בעל כועס על אשתו כשהבית לא מספיק נקי לדעתו, מפני שהוא חושב שאשתו צריכה לעבד כמו מכונה בלי להתעין. ואפלו שהיא טפלה מבקר עד ערב בילדים שלהם, בשלה ארוחת בקר צהרים וערב ונקותה את ביתם כפי יכולותיה, עדין אינו מספיק עבורו. אשתו צריכה להיות משלמת. וכמובן שהוא שוכח כמה הוא "משלם", ואין לו ספק שהוא היה עושה את זה טוב יותר לעמלתה.

לפני שנעביר בקרת, קדם כל בנין שהאשה היא בסך הכל בן אדם: אדם שיש לו מגבלות. אין שום אדם בעולם משלם! חייב להיות משלם? אדם נגש למבחן ברבנות או להבדיל לקבלת תאר מסים וקבל ציון ממצע, מיד כועס הוא בלבו על הבוחן או על עצמו - "איך לא קבלתי ציון משלם? אני חייב להגיע לשלמות!" ובמקום שישמח על זה שזכה אותו השם יתברך לעבר את המבחן, הוא כועס על הנקדות שהפחיתו לו.

העלון להצלחתם של: אסתר בת נחמה- זיווג הגון, רבקה ואפרים בן מירל מירה- זיווג הגון, אסתר בת סניורה- בריאות איתנה, אסתר נעמי בת אמליה לאה- רפואת הנפש והגוף והצלחה בכל, ארי יוסף בן לירז- חזרה בתשובה, בנימין חיים בן אסתר גמנדל- רפואה שלימה.

"כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק"

רבים נושעו מקבלה זו

משלוחים
חינם!!

אגודת בית מרן

יוצאת במבצע ענק שלא היה כמותו!

סיום של עשרות ספרי הזוהר מדי יום!!

מאמר בענין לימוד הזוהר הקדוש!

ידוע מעלת הקריאה בספר הזוהר הקדוש וליקטנו כאן כמה ממאמרי רבותינו הקדושים והטהורים אשר מנו כמה מעלות טובות ויקרות בלימוד זה

כתב בספר "עבודת הקודש" להגאון חיד"א זצ"ל וז"ל לימוד בספר הזוהר מרומם על כל לימוד כשגם לא ידע מאי קאמר והוא תיקון גדול לנשמה

וכתב ה"פלא יועץ" (ערך הזוהר) לימוד ספר הזוהר נשגב מאוד לטהר ולקדש הנפש ואפילו לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקב"ה וכו'

ולמה הדבר דומה? לתינוק קטן שאינו יודע לדבר ומדבר חצאי תיבות בלעגי שפה ואביו ואמו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשאדם יש לו חיבה בתורה ורוצה ללמוד, אך אין דעתו משגת ולומד כמה שיודע בודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו הנה כי כן ראוי לכל אדם ליקח לו ספר הזוהר הקדוש ולא יעבור מלקרוא הפרשה מדי שבוע בשבוע.

ונראות כתב הרמ"ז (ר' משה זכות) בגודל ויקרת מעלת הקריאה בזוהר הקדוש וז"ל - וכל מאן דאשתדל וכו' אפילו בקריאה לבד ובגימגום הרי הוא כהוגה ומפרש את השם

שיש בו כח לעשות ניסים אפילו בלא ידיעה וכל זה יהיה נשמה מכל רע מיצר הרע וממקרים רעים בעולם הזה החומרי וגם בעולם הבא הרוחני.

עכ"ל הטהור. ואם כן החלש יאמר גיבור אני ואל יהי שאנן ושקט ויאמר בליבו מי אני ומה חיי שאלמד בספר קדוש זה שחיברו בוצינא קדישא עיר וקדיש מן שמיא נחת (ר"ת שמעון)

רשב"י זיע"א ואנוכי תולעת ולא איש ומה אדע ואבין ברוי סודות תורתו, כי כל זה מעצת היצר בא. ואל ישמע בקולו אלא יגער בו ויתחזק ויאזור כגיבור חלציו ולא ימוש ספר הזוהר הקדוש מידו, ויקבע לעצמו בכל יום עת קבוע ללמוד בספר הקדוש הזה, כי בזכות זה יצאו מן הגלות ברחמים, וכן כתב בשל"ה הקדוש שבזכות העוסקים בזוהר בקדוש יבוא משיח

כי אז תמלא הארץ דיעה את ה' ויתקיים בנו הפסוק "ושבתם איש אל אחוזתו" אמן כן יהי רצון.

אם אתה רוצה להשתתף ולקחת דפים של הזוהר

לזכות לסיים איתנו את הזוהר הקדוש מדי יום

« חייג עכשיו 5293 * שלוחה 3 * »

העלון להצלחתם של: ברוריה בת חביבה - אריכות ימים, בת אל חביבה בת ברוריה - בריאות וכל הישועות, בת-שבע בת מרסל - נחת ופרנסה טובה, טל בת ירדנה אסתר - רפואה שלמה, הלן פרברוב בת שרה - נחת מהילדים וכל הישועות.